

Checklist

breed studie - en schooladvies

Een studie- en schooladvies ... Je staat er niet alleen voor

Ben jij leerkracht van het 5de of 6de leerjaar? Zie je jouw leerlingen liefst ook op de 'juiste' plaats terecht komen? Heb je het gevoel dat er een belangrijke taak op je schouders rust? Vind jij ook dat je deze verantwoordelijkheid niet alleen hoeft te dragen?

Een school – en studiekeuze maken is een gedeelde verantwoordelijkheid van meerdere collega's, samen met de ouders en het kind. Leerkrachten zijn begeleiders van het proces en ervaren niet langer de druk om op één moment vanuit enkel hun perspectief een advies te geven. Scholen die meer aandacht geven aan het keuzeproces zijn minder gefrustreerd over ouders die hun advies niet volgen en steken veel minder energie in het overtuigen van ouders en leerlingen. Als leerkracht voel je je minder machteloos, omdat je als begeleider van het keuzeproces een rol hebt die wel haalbaar is.

Studieadvies is geen momentopname om te communiceren met een voorjaarsrapport. Het is een logisch resultaat dat, ten laatste, start bij het begin van het zesde leerjaar. Het is het resultaat van een proces waarin nauw wordt samengewerkt en overlegd met leerlingen, ouders en collega's. Uiteraard heb je als leerkracht een unieke kijk op je leerlingen. Ook ouders hebben deze unieke kijk. Zij kennen hun kind in een heel andere context.

Collega's hebben dan weer een unieke kijk op hoe de leerling de voorbije jaren geëvolueerd is. En leerlingen zelf zijn uiteraard ervaringsdeskundige bij uitstek.

Over hen gaat het. Al deze unieke inzichten en ervaringen samenbrengen maakt een studie – en schoolkeuzeproces bijzonder rijk.

Onderstaande checklist kan je inspireren en ondersteunen om naar een breed studie – en schooladvies te evolueren.

Checklist breed studie- en schooladvies

Ik neem het initiatief om het studie- of schooladvies ...

- ✓ samen met de leerling en ouders tot stand te brengen en ik doe dit tijdig
- ✓ te bespreken met mijn collega's
- ✓ te bespreken met het CLB
- ✓ regelmatig in vraag te stellen en bij te sturen

Studieadvies	Schooladvies
<i>Ik heb kennis of zoek informatie op over ...</i>	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ de brede waaier aan studierichtingen ✓ de evolutie van een leerling ✓ de achtergrond van een leerling 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ de verschillen tussen de studierichtingen en onderwijsvormen op verschillende scholen ✓ de toekomstmogelijkheden na een bepaalde studierichting of onderwijsvorm op verschillende scholen ✓ het zorgbeleid van verschillende secundaire scholen ✓ de specifieke invulling van het aanbod in de 1ste graad op verschillende secundaire scholen ✓ hoe verschillende scholen omgaan met de veranderingen in het onderwijslandschap. Bijvoorbeeld: M-decreet, hervorming van het secundair onderwijs, STEM, STEAM ... ✓ de inschrijvingsdynamiek in de regio van de school
<i>Ik praat met ouders over ...</i>	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ hoe zij kijken naar het secundair onderwijs ✓ hoe zij hun kind inschatten ✓ welke studierichting een leerling wilt volgen ✓ hoe ze in dialoog kunnen gaan met hun kind ✓ hun rol in het keuzeproces en ondersteun of versterken waar nodig ✓ wat ze van mij als leerkracht (kunnen) verwachten ✓ het studie – en schoolkeuzeproces ✓ mogelijke vooroordelen die zij hebben over de verschillende onderwijsvormen ✓ welke info belangrijk is voor een goede studiekeuze ✓ hun noden en verwachtingen t.a.v. de ondersteuning van de school 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ argumenten om voor een bepaalde school te kiezen ✓ het meest recente aanbod van scholen uit de omgeving, met ook aandacht voor doorstroommogelijkheden ✓ mogelijke vooroordelen die zij hebben over de verschillende onderwijsvormen ✓ opendeurdagen en infomomenten op scholen ✓ de redenen waarom ze best vroeg starten om zich te informeren ✓ waar en hoe ze de juiste informatie kunnen vinden over scholen ✓ Welke info belangrijk is voor een goede schoolkeuze
<i>Ik praat persoonlijk met leerlingen over ...</i>	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ hoe ze zichzelf inschatten ✓ hun kwaliteiten en interesses ✓ welke studierichting(en) ze willen volgen ✓ de activiteiten die ze graag doen in de klas en maak de link met studiekeuze ✓ mogelijke vooroordelen die zij hebben over de verschillende onderwijsvormen 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ argumenten om voor een bepaalde school te kiezen ✓ het aanbod van de verschillende scholen: studierichtingen, zorgbeleid ... ✓ hun ervaringen na een schoolbezoek

Studieadvies

Schooladvies

Ik praat met het CLB en/of mijn collega's over ...

- ✓ de interesses en kwaliteiten van de leerling
- ✓ wat de leerling en ouders zelf aangeven over een bepaalde studierichting
- ✓ mogelijke twijfels en hoe ik het best verder kan aanpakken
- ✓ de evolutie van de leerling,
- ✓ de ondersteuningsnoden van de leerling,
- ✓ wat zij belangrijk vinden om mee te nemen naar het advies,

- ✓ de verschillen tussen de studierichtingen en onderwijsvormen op verschillende scholen
- ✓ de toekomstmogelijkheden na een bepaalde studierichting of onderwijsvorm
- ✓ het aanbod en zorgbeleid van verschillende secundaire scholen

Bij het samen opstellen van het advies met de ouders en leerlingen houden we rekening met ...

- ✓ de interesses, kwaliteiten van de leerling,
- ✓ wat de leerling zelf aan geeft over een bepaalde studierichting
- ✓ de argumenten die een ouder geeft om voor een bepaalde studierichting te kiezen
- ✓ de gelijkwaardigheid van de 4 onderwijsvormen
- ✓ de veerkracht en het zelfvertrouwen van een leerling om indien nodig van richting te veranderen
- ✓ mogelijke vervolgtrajecten na het 1ste jaar

- ✓ de mobiliteit van de leerling om op een school te geraken
- ✓ het zorgbeleid van de school
- ✓ het aanbod in de 1ste graad (breed aanbod, specifiek aanbod, ...)
- ✓ de richtingen die de school aanbiedt in de 2de en 3de graad

Ik ben mij ervan bewust dat ...

- ✓ prestaties niet objectief zijn
- ✓ de thuissituatie van een leerling niet altijd het verschil mag maken
- ✓ termen als zakken, hoger mikken, zalmen, opstroomopties absoluut uit den boze zijn
- ✓ mijn taalgebruik en houding naar de verschillende onderwijsvormen neutraal moet zijn
- ✓ een advies voor de B-stroom niet automatisch leidt tot een succesvolle schoolloopbaan
- ✓ herhaling belangrijk is. Ik ga er niet vanuit dat leerlingen en ouders na één keer erover te praten de vele info verwerkt hebben
- ✓ leerlingen niet automatisch bezig zijn met de gevolgen van een studie – en schoolkeuze

- ✓ scholen en hun aanpak evolueren,
- ✓ ik mijn informatie over scholen up to date moet houden
- ✓ Ik kansen moet creëren voor al mijn leerlingen, zodat zij op een laagdrempelige manier informatie kunnen verkrijgen

Ik houd rekening met de evolutie ...

- ✓ van de studiehouding van de leerling
- ✓ van de interesses en kwaliteiten van de leerling

- ✓ van het onderwijslandschap. Bijvoorbeeld: M-decreet, hervorming van het secundair onderwijs, nieuwe invullingen, evoluties van het aanbod in de STEM, STEAM ...